

Kaidi Kask
peidetud

Teie 27.06.2025 e-kiri

Meie 17.07.2025 nr 5-2/3645-5

Vastus arvamusele

Olete esitanud Saaremaa Vallavalitsusele (edaspidi *vallavalitsus*) arvamuse (registreeritud vallavalitsuse dokumendiregistris 30.06.2025 nr 5-2/3645-2) seoses Kavandi külas Mihkli II detailplaneeringuga (edaspidi *detailplaneering*). Järgnevalt toome välja Teie arvamuse kaldkirjas ja seejärel vallavalitsuse vastuse:

1. *Olemasolev rajatis kuuri näol, mis on minu kinnistu piirile lähemal kui 5 meetrit võib antud asukohta jääda, kuigi märge, et antud kuuri kasutatakse Reinu kinnistu majandamiseks, ei vasta tõele ja arusaamatuks jääb sellise väite, ilma asjaolusid kontrollimata, sissekirjutamine. Küll aga ei ole ma nõus uute rajatiste ehitamisega kinnistu piirile.*

Detailplaneeringu seletuskirjas viidatud kuuri kasutusotstarve oli märgitud vastavalt planeerijale ja vallavalitsusele varem esitatud teabele. Käesolevaks hetkeks on detailplaneeringu seletuskirja peatükke 1.5 ja 5 korrigeeritud ja vastav info eemaldatud (vt Lisa).

Mõistame Teie muret võimalike uute rajatiste paiknemise suhtes kinnistu piiril. Kinnistu piirile lähim hoonestusala on olemasoleva kuuriga ja rajatisena ligipääsutee. Käesolevas detailplaneeringus ei kavandata uusi hooneid ega muid rajatisi kinnistu piirile.

Siiski lisame, et olete olnud kaasatud menetlusse juba enne detailplaneeringu algatamist 17.08.2025 kirjaga nr 5-2/4438-1, milles on toodud „Detailplaneeringuga planeeritakse määrata ehitisele asukoht kinnistupiirile lähemale kui 5 meetrit, mis on vastusolus kehtiva Orissaare rannaala osaüldplaneeringuga. Seetõttu vastavalt planeerimisseaduse § 127 lg 2-le edastame Teile seisukoha võtmiseks ja ettepanekute tegemiseks Kavandi küla Mihkli II detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu koos lisadega.“, vallavalitsuse poolne kiri sisaldas detailplaneeringu algatamise otsuse eelnõud koos lisadega (sh KSH eelhinnangut) ning algatamise taotluse materjale. Eelpool nimetatud kirjale tuli Teiepoolne vastus (registreeritud vallavalitsuse dokumendiregistris 14.09.2025 nr 5-2/4438-2): „Olen nõus, et ehtis on minu maa piirile lähemal kui 5 meetrit.“

2. *Teatavasti on tuulegeneraatorite mõjust inimeste ja loomade tervisele erinevatest allikatest tulenev info vastuoluline. Kuna tuulegeneraatorite asukoht on naaberkinnistule väga lähedal, siis tekib küsimus, miks on jäetud algatamata keskkonnamõju hindamine? Lisaks naabrite elukoha lähedusele, asub naaberkinnistul ka Kavandi merikotka*

püsielukoha sihtkaitsevööd. 2023. aastal on Keskkonnaamet andnud sellekohase hinnangu, et tuulegeneraatorite paigaldus ei tohiks merikotka elu segada. Tegemist on tingliku kõneviisiga, millest saab järeldada, et täpne selgus selles osas Keskkonnaametil puudub. Samuti ei ole tõendatud pädeva organisatsiooni poolt väide, et ei seata ohtu inimese tervisele. Eeltoodule tuginedes pean oluliseks antud detailplaneeringu olulise osana ka keskkonnamõjude ja mõju inimese tervisele hindamist.

Mihkli II detailplaneeringuga planeeritakse kuni 3 vertikaalse teljega tuulegeneraatorit, mille lubatud maksimaalne kõrgus maapinnast on kuni 20 m ja koguvõimsus kuni 15 kW ehk siis tegu on väiketuulikutega. Vertikaalne tuulegeneraator on selline tuulegeneraator, mille rootori pöörlemistelg (võll) asub maapinna suhtes vertikaalselt ning millel puuduvad nõ klassikalised tuulegeneraatori tiivikud.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) algatamiseks peab olema alus. Väiketootmise eesmärgil kavandatavate vertikaalsete tuulegeneraatorite puhul ei tulene keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 kohaselt käesoleval juhul kohustust algatada eraldiseisvat KSH menetlust, kuna tegevus ei kuulu nende hulka, millele KSH algatamine on seadusest tulenevalt kohustuslik. Küll aga tuleneb KeHJS § 33 lõike 2 punktist 3 kohustus kaaluda KSH algatamise vajalikkust ja anda selle kohta eelhinnang, kuna tegemist on üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga. Saaremaa vald on enne detailplaneeringu algatamist koostanud KSH eelhinnangu, mille kokkuvõtvas järelduses ja detailplaneeringu algatamise otsuses on hinnatud, et kavandatav tegevus ei ületa mõjuala keskkonnataluvust ja ei ole otstarbekas algatada KSH menetlust. Ka Keskkonnaamet oma 31.08.2023 kirjas nr 6-2/23/16730-2 nõustub seisukohaga, et KSH algatamine ei ole käesoleva informatsiooni alusel vajalik ja keskkonnatingimustega on võimalik arvestada planeerimiseseaduse § 126 lõikes 1 määratud ülesannete täitmisel planeeringumenetluse käigus.

Samuti on Keskkonnaamet oma 31.08.2023 kirjas nr 6-2/23/16730-2 seisukohal: „Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu, sh et kavandatavate tuulikute kõrgus ei ületa 20 m ehk ümbritseva metsa kõrgust ja kaitstavate objektide kaugust, on mõju kaitstavatele objektidele ja Natura aladele välistatud. Kasutatakse nn vertikaalseid tuulikuid.“ Tegemist ei ole tingliku arvamusega, vaid asutuse pädeva hinnanguga, mille aluseks on olemasolevad andmed ja kavandatavate tuulikute omadused.

Detailplaneeringu peatükis 8.1 on toodud: „EELIS andmetel asub planeeringualast ca 650 m kaugusel merikotka püsielupaik. Planeeritav ala ja selle ümbruses asuv küla on juba hoonestatud, seega ei tohiks inimeste elamine häirida merikotka elupaika. Krundile on planeeritud kolm maapinnast kuni 20 m kõrgust vertikaalset tuulegeneraatorit. Tegemist on kuni kolme koguvõimsuselt kuni 15 kW ja tüübilt vertikaalsete generaatoriga, mis on klassikalistest tuulegeneraatoritest oluliselt vaiksemad. Tuulegeneraatorite kõrgus ja heli ei oma olulist mõju ca 650 m kaugusel asuval merikotka elupaigale.“

Vallavalitsus lähtub keskkonda puudutavates planeerimisotsustes suuresti Keskkonnaameti seisukohtadest. Kuna Keskkonnaamet leiab, et KSH koostamiseks alust ei ole ja ka keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses ei ole alust KSH algatamiseks, siis vallavalitsuse seisukohast ei ole KSH algatamine otstarbekas ega vajalik.

Lisaks toome välja, et ka Terviseamet on detailplaneeringu kooskõlastanud 09.07.2025 kirjaga nr 9.3-1/25/2923-3. Terviseamet tuleb planeeringu koostamisse kaasata, kui planeeringuga käsitletakse tervisekaitsenõuete rakendamist, sealhulgas müra ja vibratsiooni küsimusi.

Lähim elamu on planeeritavast tuulegeneraatori asukohast üle 170 m kaugusel ning kuna tegemist on kuni kolme koguvõimsuselt kuni 15 kW ja tüübilt vertikaalsete generaatoriga, mis on klassikalistest tuulegeneraatoritest oluliselt vaiksemad, ei ole oodata, et mõju nii kaugele ulatuks. Samuti ei ole ümbruskonnas sellised müraallikaid, millega koosmõjus võiks tekkida oluline mürahäiring. Lisaks on detailplaneeringu seletuskirjas toodud, et ehitusprojektis tuleb täpsustada tuulegeneraatorite mudel ning mudelist tulenev müra tugevus, levik ja visuaalse mõju ulatus, seega ehitusprojekti koostamisel hinnatakse täiendavalt kasutatava mudeli täpseid näitajaid (sh müratase ja mõju levik), millega tagatakse, et terviseriske ega olulist keskkonnamõju ei kaasne.

Eeltoodust tulenevalt leiab vallavalitsus, et arvestades planeeritavate vertikaalsete tuulegeneraatorite omadusi, sh kõrgust, ja kaugust elamutest ning kaitstavatest loodusobjektidest, ei kaasne kavandatavate tuulegeneraatoritega olulist müra ega visuaalset mõju, samuti puuduvad negatiivsed mõjud keskkonnale ja tervisele, mistõttu oleme jätkuvalt seisukohal, et KSH algtamine ei ole vajalik.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)

Kätlin Kallas

planeeringuteenistuse juhataja

Lisa: SK100_Seletuskiri_Saaremaa_Kavandi_Mihkli II_DP_17.07.2025

Piret Paiste, 452 5093

piret.paiste@saaremaavald.ee